

INNLANDET FYLKESKOMMUNE
Postboks 4404 Bedriftssenteret
2325 HAMAR

Vår dato: 14.10.2022

Vår ref.: 202215191-19 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVEs tillatelse til at utfylling i Lågen kan bli liggende i påvente av behandling av søknad om nye utfyllinger.

NVE viser til mottatt søknad av 30.9.2022 om utfylling i Lågen for utlegging av midlertidig bru og tillatelser av 29.8.2022 og 20.9.2022 til utfylling i Lågen for berging av Tretten bru.

Om søknaden

I søknad av 30.9.2022 er det søkt om utfylling i Lågen fra både øst og vest for å kunne gjøre grunnarbeider for utlegging av midlertidig bru over Lågen ved Tretten. Det er planlagt oppstart av arbeidene 7.11.2022. Utfyllingen fra vestsiden er planlagt frem til brupilaren som står ute i elva, og trengs for å kontrollere og gjøre tilpasninger på denne før utlegging av bru.

Gjeldende tillatelse gjelder fram til 15.10.2022 og gjelder en utfylling fra vestsiden som går ut i dypålen, og dermed snevrer inn elveløpet vesentlig, også på lave vannføringer. Innlandet fylkeskommune søker om at utfyllingen fra vestsiden fram til brupilaren kan bli liggende igjen i vassdraget fram til ev. ny tillatelse blir gitt. Alternativet er å ta inn fyllingen nå, for ev. senere å legge den ut igjen. Etter fylkeskommunen sin vurdering er det ikke stor risiko for større vannføringer i vassdraget nå, men de vil opprettholde en beredskap slik at de kan ta fyllingen ut av vassdraget dersom det oppstår stor økning i vannføringen.

Bakgrunn

Når Tretten bru raste sammen havnet det meste av brua i Lågen, og det ble straks iverksatt tiltak for å fjerne restene av brua fra elveløpet. Dette arbeidet medførte behov for utfyllinger i Lågen, først en kort fylling på ca. 5 meter fra østsiden for å berge lastebilen som sto på brua og den østre delen av brua, deretter en lenger fylling fra vestsiden for å berge resten av brua. Restene av brua er nå fjernet fra elveløpet. Utfyllingen fra østsiden er tatt inn, den fra vestsiden er tatt delvis inn, og går nå ut til brupilaren som står ute i elveløpet, på vestsiden av dypålen.

Trettenstryka er et fuglefredningsområde og et av Nordens viktigste områder for overvintring av fossefall, men er også viktig for andre vanntilknyttede fuglearter. Det er også et viktig oppvekst- og gyteområde for storørret. Statsforvalteren har gitt dispensasjon etter verneforskriften for å la utfyllingen fra vestsiden ligge igjen i vassdraget

frem til ev. ny tillatelse foreligger. Vilkåret om at utfyllingen ikke kan brukes til etablering av midlertidig bru i deres tillatelse av 22.09.2022 endres i tillatelse av 7.10.2022, som har følgende vilkår i tillegg:

«Inntil søknad om interimsbru er behandlet etter verneforskriften for Trettenstryka fuglefredningsområde kan fylling fra vestsiden av Lågen frem til den gamle steinpilaren ligge ute. Fylkeskommunen plikter å følge med på værvareselet, og fjerne fyllingen umiddelbart hvis vannstanden meldes å øke slik at fyllingen får negative konsekvenser for fuglefredningsområdet.»

NVEs vurdering

I NVEs tillatelse til etablering av utfylling i Lågen fra vestsiden av 20.9.2022 er det presisert at tillatelsen kun gjelder utfylling for berging av den sammenraste brua, og at utfyllingen må være ute av vassdraget innen 15. oktober. Det er nå søkt om utfylling i vassdraget fra vestsiden for å etablere midlertidig bru, og fylkeskommunen ber derfor om at den etablerte fyllingen kan brukes til dette formålet. Det innebærer at utfyllingen fram til brupilaren i elva blir liggende i vassdraget i en periode med risiko for større vannføring i vassdraget. Fylkeskommunen sier at de vil ha beredskap på å fjerne fyllingen dersom det meldes kraftig økning i vannføringen i perioden, og Statsforvalteren har satt dette som krav i sin dispensasjon fra verneforskriften. Etter fylkeskommunens vurdering vil utfyllingen føre til en liten oppstuvning, med redusert vannhastighet langs land rett oppstrøms og nedstrøms utfyllingen, noe som kan gi økt sedimentasjon i disse områdene. Vannhastighetene vil ikke bli så store at de påvirker elvebunnen i vesentlig grad.

De høyeste vannføringene i vassdraget kommer som en følge av snøsmelting og nedbør om våren og utover sommeren. Regnflommer på høsten er mer sjelden, men kan oppstå. Den største vannføringen som er målt ved målestasjonen Losna i oktober og november siden 1935, er på 1460 m³/s høsten 2018. 75 % av døgnmiddelvannføringene for målestasjonen Losna ligger under 250 m³/s etter 15. oktober. Det er en risiko for at det kan oppstå vannføringer over 250 m³/s i oktober og november. Denne er avtagende utover i perioden. Ved tidligere behandling av utfyllingen er det vist at utfylling fra vestsiden og ut i dypålen (ca. 85 meter), altså en større utfylling, ikke vil gi flomvannstand på vannføringer under 500 m³/s. Fylkeskommunen opplyser at det vil ta ca. 2-4 arbeidsdager å ta ut fyllingen av vassdraget. De forslår at det settes som vilkår til en ev. tillatelse at fyllingen skal fjernes straks dersom værprognosene tilsier sterk økning i vannføringen. NVE mener at det kan settes vilkår om at tiltaket ikke skal medføre skadeflom i vassdraget.

Etter NVEs vurdering vil utfylling fra vestsiden fram til eksisterende pilar i elva ha liten innvirkning på vassdraget ved lave vannføringer. Dersom vannføringen øker, vil fyllingen føre til noe oppstuvning av vann, og fyllingen vil da overtoppes. Ved slik økning i vannføring vil potensialet for skader i vassdraget og for vassdragstilknyttet dyreliv også øke. Utfyllingen vil bremse vannet i strandsonen oppstrøms og nedstrøms fyllingen, en tilstand som vil vare så lenge utfyllingen ligger i vassdraget. NVE ser det likevel som en fordel dersom det kan unngås å arbeide i elva i flere omganger, da gjentatte perioder med arbeider i vassdraget også medfører risiko for dyrelivet.

NVEs vedtak

Med hjemmel i vannressursloven § 8 og delegering til NVE fra Olje- og energidepartementet av 19. desember 2000, gir NVE tillatelse til at fylling fra vestsiden av Lågen ved Tretten kan bli liggende i vassdraget inntil konsesjonsspørsmålet for å ta i bruk fyllingen til anlegg for midlertidig bru er behandlet etter vannressursloven.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Inntil søknad om utfyllinger for utlegging av midlertidig bru er behandlet etter vannressursloven, kan fylling fra vestsiden av Lågen frem til eksisterende brupilar i vassdraget ligge ute.
- Fylkeskommunen plikter å følge med på nedbørsprognoser og fjerne fyllingen umiddelbart hvis vannstanden øker slik at den er til ulempe for allmenne og private interesser.
- Ved overtredelse av de fastsatte bestemmelsene gitt i loven eller i medhold av loven, plikter konsesjonæren etter krav fra NVE å bringe forholdene i lovlig orden. NVE kan fastsette tvangsmulkt ved overtredelse av bestemmelsene i konsesjonen eller andre bestemmelser med hjemmel i lov.
- NVE forutsetter at Innlandet fylkeskommune har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Med hilsen

Inga Nordberg
direktør

Gry Berg
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

INNLANDET FYLKESKOMMUNE

Kopimottakerliste:

ØYER KOMMUNE
STATSFORVALTEREN I INNLANDET
INNLANDET FYLKESKOMMUNE - Janicke Haug

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.